

EL TEMPS QUE CORRE per JOAN F. MIRA

De batalles i banderes

“És útil cansar-se, molts anys i si cal tota la vida, per fer un país més digne i més civil, per viure en una pàtria més reconciliada amb ella mateixa, normal, culta i alegre, i amb totes les virtuts que un patriota humanista i de cor pacífic desitja per la seua gent o societat. Per això, i per algunes coses més, paga la pena batallar i cansar-se en aquesta vida. Per les variants de l'heràldica, decididament, no.”

Si ara mateix no em falla la memòria, en el curs de la meua vida –ja massa llarga– de valencià en actiu he contemplat, i en alguns casos he seguit, les banderes següents, sempre sobre fons o camp groc i amb quatre pals de gules, o siga, barres roges: amb els quatre pals o barres sense més adornament, amb una simple franja blava més o menys ampla en un extrem, amb la mateixa franja blava més una tira o llista roja entre el blau i les barres, amb corona aproximadament reial sobre la franja blava (blau cel, blau fosc, o qualsevol blau), amb un triangle blau en un extrem –en comptes de franja– sobre el qual figura una estrella roja (o blanca o groga), amb estrella roja sobre triangle groc, amb estrella blanca sobre franja blava, i potser me'n deixe alguna. No compte el Penó de la Conquesta, que és vertical, ni les senyeres mallorquines amb franja morada i castell, ni les múltiples variants de bandera municipal, comarcal i d'algun altre abast territorial (veurem com queda la bandera que la diputació del PP vol fabricar per a la *provincia de Alicante*). Compte només les banderes que recorde haver vist en cases i balcons del País Valencià, en manifestacions de diferent signe, en places de bous, aplecs, protestes, celebracions, sopars literaris i altres llocs on els ciutadans del país, hem exhibit o esgrimit senyeres com a mostra diàfana de claredat històrica, coherència, consciència, amor a la pàtria i fe en el nostre futur. Amb molta fe, cadascú la seua, i amb molt d'amor, potser tots el mateix. Amb tanta passió i tan desordenada que alguns hem malbaratat així una part dels millors anys de la nostra vida. Altres vindran, espere, que aprofitaran els seus anys, i nosaltres mirarem de no perdre els que ens queden. “Nosaltres”, vull dir els capitans i soldats rasos, autors i víctimes de la llarga *Guerra de València* que, segons he llegit a la premsa, s'acabà el passat 29 de juny, davant del monument als Maulets.

Dic “Guerra de València” i no “batalla” com se'n diu habitualment perquè les batalles duren hores o dies i en casos excepcionals, com la batalla de l'Ebre o la de Verdum, algunes setmanes o uns pocs mesos. Les batalles que duren anys i dècades són guerres: guerres de

guerrilla (*guerra guerrejada*, en deien els nostres clàssics), guerres de desgast, o guerres d'erosió i exhauriment de recursos. En aquest punt ens trobem: cansats del cansament inútil. És útil cansar-se, molts anys i si cal tota la vida, per fer un país més digne i més civil (que en el nostre cas vol dir un País Valencià més *valencià*: és elemental, i jo no en tinc la culpa), per viure en una pàtria més reconciliada amb ella mateixa, normal, culta i alegre, i amb totes les virtuts que un patriota humanista i de cor pacífic desitja per la seua gent o societat. Per això, i per algunes coses més, paga la pena batallar i cansar-se en aquesta vida. Per les variants de l'heràldica, decididament, no.

Vejam. Tampoc no es tracta d'un simple “tros de drap”, amb un color més o un color menys. Totes les societats humanes tenen un emblema visual o un altre per mostrar-se o reconèixer-se: deu ser que el necessitem. I la gent no es mata, o no es complica la vida, per una peça de tela de colors, sinó per allò que representa. A les escoles americanes, els infants cada matí es posen la mà al pit davant la bandera i reciten: *I pledge allegiance to the flag of the United States of America, and to the Republic of which it stands for, in liberty and justice*, etc. O siga, prometen lleialtat a la bandera no per allò que és, sinó per allò que figura que és: el país, la república, la llibertat i la justícia. El més petit mal dels valencians és no tenir una sola bandera, ni un sol nom, ni un sol himne, ni una sola visió del país, de la història, de la justícia i de la llibertat. L'abundància, en aquest cas, és una complicació afegida. Una complicació afegida, però, no hauria de significar per força una “guerra” tan llarga, tan cansada i tan inútil. És el nostre problema (atíat des de fora, segurament, però nostre), el nostre pecat i la nostra penitència. De manera que l'hem de resoldre nosaltres. Nosaltres sols. Encara que només siga per pures ganes de liquidar baralles i batalles, per bona voluntat, o per simple cansament. Per exemple, imaginant que el dia 29 de juny davant del monument als Maulets, onejaven dues versions de la mateixa bandera. Representant el mateix país, que és l'única cosa que compta. M'agradaria saber els noms dels xicots que vaig veure en la foto per donar-los les gràcies un a un.